

Innhold

Forord	9
Innledning	
Hva er etikk?	11
Etikk, moral og jus	12
Er moralen relativ eller absolutt?	14
Toleranse og respekt	16
Frihet og moralsk ansvar	18
Diskusjonsspørsmål	20
Kapittel 1	
Handling og konsekvenser – utilitarisme	21
Utilitarismens opphavsmann – Jeremy Bentham	23
Nytteprinsippet – John Stuart Mill	25
Lykke – utilitarismens telos	28
Problemer med konsekvensberegninger	31
Regel- og handlingsutilitarisme	33
Hvor utilitaristiske kan vi være?	36
Hvor relevant er utilitarismen i dag?	40
Diskusjonsspørsmål	43
Kapittel 2	
Frihet og forpliktelser – Kants deontologiske etikk	45
Det er tanken som teller	47
Første formulering: Universaliseringsprinsippet	51
Andre formulering: Mennesket som formål i seg selv	57
Tredje formulering: Autonomiprinsippet	61
Fjerde formulering: Mennesket som medlem av formålenes rike	64
De to perspektivene: Mennesket som natur og frihet	66
Diskusjonsspørsmål	69

Kapittel 3

Det gode mennesket – dygdsetikk	7
Et godt menneske – et godt liv	7
Dygd	7
Dømmekraft	8
Lykke	8
Etisk essensialisme	8
Trenger vi dygdsetikken?	8
Diskusjonsspørsmål	9

Kapittel 4

Rettferdighet og rettigheter	9
Samfunnskontrakten	9
Moderne kontraktsteori: Rawls om rettferdighet	10
Diskursetikk	10
Menneskerettigheter – hva, hvordan og hvorfor?	10
Etisk rekkevidde: fra nærhetsetikk til global etikk	11
Diskusjonsspørsmål	11

Kapittel 5

Livssyn og menneskesyn	12
Menneskesyn og menneskeverd	12
Religion og etikk	12
Eksistensialisme, humanetikk og feministisk etikk	13
Ansvar for dyr og natur	13
Etisk dissonans	14
Diskusjonsspørsmål	14

Kapittel 6

Etikk i praksis	14
Etikkbølgen	14
Etikk i yrkeslivet	15
Medisinsk etikk	15
Etiske dilemmaer i medisinsk forskning	15
Bioetikk	16
Ny teknologi og føre-var-prinsippet	16
Etikk i cyberspace	16
Hvem er de etiske ekspertene?	17
Diskusjonsspørsmål	17

Kapittel 7	
Etisk navigasjon – mellom fornuft og følelser	175
Fornuft og følelser	176
Fakta og verdier	182
Etisk argumentasjon	187
Etisk navigasjon	195
Diskusjonsspørsmål	200
Litteratur	201
Navneregister	206
Stikkordsregister	207